

Предоставям на вниманието ви следните предложения за нови изборни правила, надявайки се, че в тях може да се намери рационалност.

1. Да няма долна граница за представяне в Парламента на партии. Необходимо е партията да е получила достатъчно гласове за поне един депутат за да "влезе" в Парламента.
2. Всяка партия с поне един депутат в Парламента, получава по 4 лв. субсидия на глас (на гласоподавател гласувал за партията).
3. Всеки гласувал български гражданин получава по 20 лв. за това, че е анализирал политическата ситуация в страната, оценил е коя партия най-добре би защитила негови интереси, или най-малко би навредила на негови интереси и е упражнил правото си да избира. При гласуването дава банкова сметка за превод на сумата или адрес за пощенски запис.
4. Всеки гласоподавател има право да гласува безусловно (за целия период на мандата на парламента) или условно (дава този вот с условието, че не по-рано от 6 месеца след формиране на парламента може да оттегли вота си). При условно гласуване към информацията за неговия избор се прикрепя неговият ЕГН, кодиран, например с SHA-2. Така най-малко 6 месеца след формиране на Парламента този условно гласувал може да промени мнението си за избраната от него партия и да оттегли гласа си или да го даде на друга партия. След 6 месеца след прегласуването гласоподавателят пак може да прегласува и така нататък. Партия, загубила гласове от прегласуване прекратява мандата на свои депутати с брой равен на кратното на броя гласове, с които е бил избран един депутат, в броя на загубените гласове от прегласуване. Обратно, партия спечелила гласове от прегласуване разширява броя на депутатите си в Парламента с кратното на броя гласове, с които е бил избран един депутат, в броя на допълнително спечелените гласове от прегласуване. Спечелените и изгубените гласове от прегласуване за всяка една партия взаимно се компенсират и броят на отзовани или допълнителни депутати за дадена партия се изчислява от разликата между изгубените и спечелени гласове за тази партия. Например, нека Д е броят гласове, с които е бил избран един депутат. Нека партия А от прегласуване печели АП гласа и губи АГ гласа, като $АП > АГ$, а партия Б съответно печели БП и БГ гласа, като $БП < БГ$. Тогава партия А ще има допълнително още $АД = (int)((АП - АГ) / Д)$ депутата, а партия Б се задължава да отзове от Парламента $БО = (int)((БГ - БП) / Д)$ свои депутати. Ако $БО > АД$ (тоест част от прегласувалите са оттеглили гласовете си без да ги дадат на друга партия) броят на депутатите в Народното събрание се намалява с $БО - АД$. Ако броят на депутатите в Народното събрание падне под $2/3$ от началния (при 240) им брой (под 160), то Народното събрание се разпуска и се провеждат нови избори.
5. Изборната система е електронна с използване на интернет и гласуването се извършва, без бюлетини, от домашни компютри, или от компютри в изборни пунктове.
6. Отчитайки важността на информацията въвеждана пренасяна и съхранявана в електронната изборна система, нерегламентираното ѝ предоставяне, ползване, разгласяване или манипулиране, както и опит за подобно нерегламентирано деяние строго да се наказва. В режим на експлоатация единствената възможност за записване на информация в системата трябва да бъде чрез интернет и само от гласоподаватели. Другата възможност за запис, но преди отваряне на системата за гласуване, е въвеждането на листите от партиите, също само по интернет.
7. Когато изборният процес е електронен с използване на интернет удачно е потребителското име на гласоподавателя да е неговият ЕГН, паролата, например, може да е пръстовият му отпечатък, електронно прочетена подходяща информация от личната му карта (особено удобна за целта е електронната лична карта). Може да се осъществи легитимиране с лична карта през web камера. В бъдеще идентифициране чрез системата за "електронно правителство", социално осигуряване и т.н. Паролата, също така, може да бъде тривиално генерирана централно и предоставена по реда подобен на този по който банки предоставят пароли или PIN кодове, но това не е предпочително, поради мащабните, организационно сложни и трудоемки процедури, а би затруднило и гласоподавателите. Четците на пръсови отпечатъци или на информация от личните карти да се

предоставят по подходящ начин на желаещите да гласуват от домашните си компютри. Решението за ползване на такива четци в новата избирателна система е перспективно, защото тези устройства могат да бъдат използвани и в предстоящата система за "електронно правителство" за първо влизане в системата и задаване на знакова парола, както и при забравена знакова парола. Добре е връзката между компютрите на гласоподавателите или/и партията със сървъра (системата) да се осъществява по протокола https, който добавя обезопасяващите възможности на SSL/TLS. Достатъчно надеждно и евтино е на сървъра да се използват Linux (операционна система), Apache (мрежов сървър), MySQL (база данни, като се реализира репликиране / дублиране в реално време на базата данни и на друг сървър, master - slave replication), PHP (език за програмиране), съкратено LAMP.

8. За възпрепятстване на "купуването" на гласове и за намаляване на влиянието на "рекет" върху избора на уязвимите гласоподаватели, при електронно гласуване чрез интернет може да се направи и следното:

- в рамките на изборното време всеки гласоподавател, който се чувства "рекетиран" или "купен", да може да прегласува, което означава, че той/тя анулира предходния си глас, а в сила е последното му/й гласуване. Такова прегласуване той/тя може да направи когато се чувства извън обсега на "купувача" или "рекетьора", в къщи, при съседни, в изборен пункт и др.;

- във връзка с предходното, времето за гласуване да е денонощие и половина (от събота 7:00 до неделя 19:00), а не както до сега един ден;

- криминализиране на "купуването", "рекетирането" и "продаването" на изборни гласове и високи парични санкции и лишаване от свобода за такова деяние;

- разширяване на пълномощията и задълженията на институциите и органите разкриващи и предотвратяващи "купуването", "рекетирането" и "продаването" на изборни гласове, както и на тези, събиращи доказателства, валидни пред съда, за планирането или извършването на "купуване", "рекетиране" и "продаване" на изборни гласове;

- блокиране на компютър (client), който не е в изборен пункт, и от който се прави опит за извършване на над, примерно, 10 гласувания. За целта всеки компютър от който се гласува може да бъде обозначен (например чрез комбинация от подходящи полета от HTTP request/response header, evercookies, IP адрес, или други) и след блокирането му информацията за него да бъде подадена на централната избирателна комисия и/или на компетентните органи с оглед неговото локализиране и осъществяване на проверки и съответни действия.

9. Добре ще бъде системата за електронно гласуване да бъде възложена и финансирана от правителството дълго време преди избори, за да може тя да бъде предоставена за всенародно тестване, а също така да се обявят и дадат награди за тези които първи покажат как системата евентуално може да бъде "пробита". На базата на целесъобразни предложения след тестването или/и откриване на възможности за пробив системата може да бъде подобрена, одобрена и готова за провеждане на избори чрез нея.

10. Да се предвидят възможности за предсрочно прекратяване мандата на правителството и парламента, чрез референдум:

- инициран от Президента

или

- инициран от не по-малко от 1/3 от депутатите.

С поздрав,
Н. Илиев